

Raadet virkede under en af Regeringen udnævnt Formand, der havde en ret stor Magtfuldkommenhed, og som ogsaa har forstaaet at hævde denne med Myndighed. Derimod var Raadets Myndighed meget stærkt indskrænket, og om dette Forhold har der paa Radioraadets Møder lydt meget stærke Klager, særlig fra Lytternes Repræsentanter; ogsaa overfor den Omstændighed, at Raadet var uden noget som helst Ansvar med Hensyn til de tekniske Forhold, idet der af Ministeren var nedsat et Udvalg, som arbejdede fuldstændig uafhængig af Raadet, fandt man Anledning til at beklage den ringe Indflydelse, Raadet havde.

Jeg maa dog sige, at det tekniske Udvalg og Teknikken i det hele arbejdede paa et Grundlag, som paa Forhaand maatte siges at være haabløst, for saa vidt det skulde være Tanken at tilfredsstille Lytterne; men det har man ikke taget Hensyn til, og der har derfor rejst sig fra Lytternes Side en Kritik, som til Tider har været ret uskaansom — den har muntret sig stærkt i de sidste Dage. Men den nuværende Ordning bygger paa de nuværende Stationer, af hvilke den ene er ganske forældet, og den anden er bygget til et helt andet Formaal end Radiospredning. Jeg vil udtale som min Opfattelse, efter de Forhandlinger, jeg har deltaget i, at Kritiken er uberettiget, for saa vidt som den er rettet imod den tekniske Ledelse. Det kan ikke nytte at skyde med Kanoner paa Pianisten, naar Instrumentet ikke duer.

Det foreliggende Forslag tilsigter en Ordning, som skulde være i Stand til at tilfredsstille Lytterne og opfylde deres berettigede Krav, og det tilsigter man at opnaa igennem en Statsordning. Forslaget er Resultatet af lange, trange Forhandlinger saavel i Radioraadet som i et nedsat Udvalg, hvor de forskellige Parter var repræsenteret. Man har ogsaa i dette Udvalg — og det var ogsaa refereret i Radioraadet — givet en Fremstilling af, hvorledes Forholdene var i andre Lande.

Jeg kan oplyse, at i Sverige besørger Staten Udsendelsen og afholder alle Udgifterne ved Anlæg af Stationer og deres Drift mod at oppebære Halvdelen af Afgiften, som i Sverige for alle Apparater andrager 12 Kr. Derimod udføres Programtjenesten af et Aktieselskab, der er dannet af Pressen med $\frac{2}{3}$ og Fabrikanten i Radioindustrien med $\frac{1}{3}$. Dette Aktieselskab maa tilskrive et Overskud af indtil 6 pCt. af Aktiekapitalen. Der ses ikke, at Lytterne har nogen som helst Repræsentation indenfor Sverige. I Norge er der dannet et Aktie-

selskab paa normal Maade, som har en femaarig Koncession paa Anlæg og Drift af en Station i Oslo. Der er udstedt smaa Aktier, men Hovedparten er formentlig i Hænderne paa Pressen samt Marconi- og andre store Selskaber. Der opkræves en Licens paa 20 Kr., men Selskabet maa kun give 7 pCt. Udbytte. Der er heller ikke her, saa vidt det kan ses, nogen Repræsentation for Lytterne; derimod har Staten stillet nogle Telegrafister til Raadighed for Aktieselskabet, men deres Løn betales af Selskabet.

I Tyskland besørger Staten Udsendelsen samt Anlæg af Stationerne mod at erholde den halve Licens, der i alt andrager 24 Guldmark. Programtjenesten udføres af „Rundfunk“, en Sammenslutning af concessionerede Selskaber, der imidlertid som Regel ikke kan klare det. Lytterne har ingen Repræsentation i Bestyrelsen. I England besørges Anlæg af Stationer og Udsendelse og Programtjeneste af et Aktieselskab, der nærmest er dannet af store engelske Radiofirmaer. Licens er 10 Shilling, hvoraf Staten faar 3 Shilling, medens Selskabet erholder 7 Shilling. Man lejer de fornødne Midler af Staten, saaledes Kabler og Ledninger til Transmission, Koncessionen er her ganske kort og udløber om ca. et Aar; og saa snart den er udløbet, kan Staten overtage Stationerne, saa vidt vides mod at betale Aktiekapitalen til Pari. Heller ikke her har Lytterne nogen Repræsentanter.

I Belgien er der en Station i Bryssel, den er bygget og drives af et Aktieselskab, som er dannet af Radiofirmaer og vistnok ogsaa af Pressen. Der betales for Koncession en Afgift til Staten, som ligeledes oppebærer hele Licensafgiften. Man formener, at Indtægten fremkommer gennem en Afgift af en Del af Fabrikanternes Fortjeneste af Apparater eller Dele af samme. Staten og Lytterne har ikke Sæde i Bestyrelsen. I Svejs er Stationer anlagt og drevet af et privat Selskab, som er dannet for hver Station for sig, og disse besørger ogsaa Programtjenesten. I dette Land er Lytterne ikke repræsenteret, Licens er 10 Francs, og Staten faar 2 uden at yde noget som helst derfor. I Frankrig ligger det hele og flyder, der er ikke nogen som helst Ordning. Der er tre private Selskaber, som har bygget og drevet tre private Stationer. Der betales ingen Licens, og det har været umuligt for Regeringen at gennemføre en ny Lov, da man ikke har ment at turde bringe Spørgsmaalet frem for Domstolene. Nu anlægger den franske Stat selv Stationer, men disses Drift